

Aan de leden van de raad

Datum : 7 februari 2023
Zaaknummer : 83545
Contactpersoon : Perihan Özgül
Telefoonnummer : 06-31114859

Onderwerp: Schriftelijke aanvullende vragen art. 44 Rvo over 'huwelijksdwang en achterlating'

Geachte voorzitter en leden,

Het raadslid S. Dobbe van de fractie SP heeft ons bij brief, ingekomen 15 januari 2023, schriftelijke vragen gesteld op grond van artikel 44 van het Reglement van Orde (Rvo) voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem 2018 [over 'huwelijksdwang en achterlating'](#).

Ter beantwoording van deze vragen delen wij u het volgende mee.

1. *In de Gelderlander van 14 januari^{1,2} staat dat, volgens het Kennis en expertise centrum LKHA, registratie van huwelijksdwang en achterlating achterblijft bij de realiteit. Jaarlijks worden zo'n achthonderd tot negenhonderd meisjes, jonge vrouwen en mannen in Nederland uitgehuwelijkt of achtergelaten in het land van herkomst, veelal onder dwang van hun ouders of familieleden. Dit cijfer is volgens het LKHA slechts het topje van de ijsberg. Ook staat in de Gelderlander van 14 januari het verhaal van Selim, Lana en Nuray die gedwongen zijn uitgehuwelijkt. Wat is de reactie van het college op de berichtgeving van de Gelderlander van 14 januari over huwelijksdwang en achterlating?*

De betreffende berichtgeving is bekend. Wij onderkennen de problematiek en vinden het ernstig dat dergelijke gevallen in Nederland voorkomen. Precieze cijfers zijn echter niet bekend omdat de registratie van dit type meldingen lastig is. De aard van de melding is namelijk bij het eerste contact met Veilig Thuis niet altijd even duidelijk. Vaak komt dit specifieke thema ook niet direct aan bod waardoor het eerder onder thema's als eerge relateerd geweld (hierna: EGG) wordt weggeschreven. Wanneer na het eerste contact duidelijk sprake is van huwelijksdwang en achterlating, dan wordt dit in het registratiesysteem aangepast. Monitoring en registratie van deze problematiek blijft daarom een (landelijk) aandachtspunt.

Gemeente Arnhem is actief betrokken in de aanpak van huwelijksdwang en achterlating. We werken nauw samen met partners in de aanpak van huiselijk geweld in brede zin, waar huwelijksdwang en achterlating een onderdeel van is. We investeren in preventie door professionals in de regio Arnhem-Achterhoek te faciliteren met deskundigheidsbevordering. Als professional heb je een belangrijke rol in

het signaleren en stoppen van deze problematiek. Voor de buitenwereld is huwelijksdwang meestal niet zichtbaar. Vaak zijn de signalen niet duidelijk. Het gaat vooral om een gedragsverandering bij een potentieel slachtoffer. Met deze preventieve aanpak zetten we stevig in op deskundigheidsbevordering om vaardigheden te leren om signalen te duiden, te bespreken en ernaar te handelen.

2. *Erkent het college dat alleen al in de Afghaanse gemeenschap in Arnhem gedwongen uithuwelijking meerdere malen per jaar voorkomt zoals de Unie van Afghaanse Verenigingen in Nederland stelt? Zo nee, waarom niet?*

De registratie van meldingen huwelijksdwang is lastig te duiden. Dit komt onder andere doordat Veilig Thuis dit soort melden wegschrijft onder EGG, zoals hierboven ook vermeld. Hierdoor is er geen verfijning aan te brengen in welke vorm van schadelijke traditionele praktijken (hierna: STP) wordt gesproken. Huwelijksdwang komt vaak voor in gemeenschappen waarin de groep, het “wij” belangrijk is, zoals in Turkse, Marokkaanse, Surinaams-Hindoestaanse, Somalische, Iraanse, Iraakse, Afghaanse, Pakistaanse, Koerdische, Chinese, Molukse en Roma-gemeenschappen. Ook in orthodoxe kringen komt het voor (Bron: Verwey-Jonger instituut. Leven in gedwongen isolement).

3. *Volgens de Gelderlander hebben Arnhemse scholen, ondanks een meldingsplicht sinds 2020, al jaren geen gevallen van uithuwelijking geregistreerd. Dat geldt ook voor het regionaal bureau leerling zaken.*
- a) *Is het juist dat Arnhemse scholen en bureau leerlingzaken geen gevallen van huwelijksdwang en achterlating hebben geregistreerd sinds de meldingsplicht ingevoerd in 2020? Zo nee, hoe zit dit dan wel?*

Vanuit een inventarisatie binnen het Regionaal Bureau Leerlingzaken (hierna: RBL) zijn er twee casussen naar voren gekomen waarbij er vermoedens waren van huwelijksdwang. In beide casussen is hier door het RBL actief vervolg gegeven. Na consultatie met ketenpartners en betrokkenen hebben de vermoedens niet geleid tot een melding.

- b) *Zo ja, hoe kan het dat er geen meldingen worden gedaan door Arnhemse scholen en het regionaal bureau leerlingzaken over uithuwelijking en achterlating van Arnhemse meisjes en jongens?*

Als het RBL signalen krijgt of zelf signaleert, dan wordt daar naar gehandeld. Indien er zorgen zijn over uithuwelijking of achterlating, dan wordt er geschakeld met betrokken ketenpartners zoals scholen, politie en Veilig Thuis. In het preventieve stuk informeert het RBL de scholen in de regio over het trainingsaanbod omtrent deze onderwerpen. Steeds meer onderwijsprofessionals maken gebruik van het trainingsaanbod, waardoor zij eerder en sneller in staat zijn om te signaleren en adequaat te handelen.

- c) *Zo ja, wat heeft het college gedaan toen er geen meldingen van scholen en het regionaal bureau leerlingzaken kwamen ondanks de meldingsplicht?*

Zonder verzuimmeldingen kan het RBL geen actie ondernemen. Zij blijven wel betrokken bij deze onderwerpen door middel van bijscholingen. Daarbij heeft het RBL een aandachtsfunctionaris Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling voor vragen van consulenten. RBL sluit ook aan bij overleggen zoals Veilig In en Om de School (VIOS) en het Veiligheidshuis. Het RBL schakelt daar waar mogelijk met het college en dan wordt in gezamenlijkheid bepaald welke interventies genomen dienen te worden. Deze acties worden vervolgens afgestemd met de school.

4. Sinds de meldingsplicht voor scholen geldt, wat heeft het college gedaan om scholen te wijzen op de meldingsplicht en te ondersteunen waar dat nodig zou zijn? Graag toelichten.

Gemeente Arnhem stuurt jaarlijks omstreeks de zomervakantie een bericht naar alle scholen in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar- en hoger beroepsonderwijs waarin expliciet wordt gevraagd om alert te zijn op kinderen die niet terugkeren op school na de zomervakantie en daarop acties te ondernemen. Hierin wordt juist aandacht besteed aan de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en de meldingsplicht bij Veilig Thuis en/ of RBL. Dit bericht versturen we in samenwerking met het RBL. Op casusniveau adviseren de consulenten scholen om te schakelen met Veilig Thuis en/ of de politie bij vermoedens en zorgen.

Ook blijven we het onderwerp agenderen in het zogenoemde MEA-overleg (Maatschappelijke Educatieve Agenda Arnhem). Op deze manier vragen we structureel bestuurlijke aandacht voor dit onderwerp. In dit overleg zitten alle onderwijsbesturen, besturen van voorschoolse voorzieningen en de kinderopvang aan tafel.

Verder haken we aan bij de landelijke campagnes van het LKHA en vertalen we deze zoveel mogelijk naar lokaal campagnemateriaal om inwoners en professionals te attenderen op deze onderwerpen.

5. Indien een school verzaakt om huwelijksdwang of achterlating te melden ondanks de meldingsplicht, welke actie onderneemt het college dan en welke consequenties heeft dit? Graag toelichten.

Scholen hebben een meldplicht bij huwelijksdwang of achterlating. Zij melden afwezigheid van leerlingen bij het RBL. De leerplichtambtenaar van het RBL denkt vervolgens mee over welke interventies de school kan doen. Mogelijke interventies zijn het uitvoeren van een huisbezoek en/of het doen van een melding bij Veilig Thuis. Zonder een melding vanuit de school kan zowel het college als het RBL geen actie ondernemen. De regie ligt bij de scholen. Het college vindt het belangrijk om de meldingsbereidheid en de bewustwording bij scholen te vergroten. Dit doen we door middel van de preventieve aanpak rondom huiselijk geweld en kindermishandeling en door de samenwerkingen met verschillende (wijk)initiatieven en projecten rondom scholen. Daarnaast blijven we in gesprek met schoolbesturen over deze thematiek.

Datum : 7 februari 2023
Zaaknummer : 83545
Pagina : 4

6. *Wat vindt het college van de uitspraken van de voorzitter van de Islamitische Unie dat huwelijksdwang te beschouwen zou zijn als een 'relikwie uit vervlogen tijden' omdat het zogenaamd niet meer voor zou komen?*

Uit signalen van scholen, politie, hulpverlening en opvang blijkt dát huwelijksdwang zowel in Nederland als in het buitenland voorkomt en doorgaans ernstige gevolgen heeft voor de betrokkenen. Hiermee is het volgens het college geen relikwie uit vervlogen tijden.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch